

**Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Gdańsk – Wyspa Sobieszewska
Sprawozdanie ze spotkania nr 1.**

Data: 18.10.2024 r.

Miejsce: Siedziba Gdańskiego Archipelagu Kultury, ul. Turystyczna 3

Uczestnicy spotkania: ok. 30 osób reprezentujących:

- mieszkańców
- przedstawicieli Rady Dzielnicy
- lokalnych przedsiębiorców
- działaczy społecznych

Zespół ekspercki LP:

- Przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku
- Nadleśniczy Nadleśnictwa Gdańska
- Leśniczy leśnictwa Sobieszewo
- Specjaliści

Facylitatorzy - stowarzyszenie Inicjatywa Miasto, w reprezentacji:

- Mateusz Sylwestrzak
- Weronika Mazurkiewicz
- Natalia Biedrzycka

1. Powitanie i agenda spotkania

Facylitator przedstawił zespół osób prowadzących konsultacje oraz cel spotkań. Podczas procesu lokalna grupa ma stworzyć plan obrazujący potrzeby i wnioski mieszkańców zgłaszane względem omawianego fragmentu lasów Nadleśnictwa Gdańsk. Wypracowane zapisy będą częścią raportu „Las dla Nas”, podsumowującego wszystkie spotkania Zespołów Lokalnej Współpracy. Zaproponowano, aby zbieranie opinii uszeregowano w poszczególne kategorie: krajobraz, rekreacja, ekologia, edukacja i komunikacja.

2. Prezentacja LP

Podczas spotkania przedstawiciel Lasów Państwowych przedstawił prezentację dotyczącą działalności Lasów Państwowych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru lasów na Wyspie Sobieszewskiej. Celem prezentacji było stworzenie podstawy do dyskusji nad wypracowaniem wspólnych rozwiązań w zakresie zarządzania krajobrazem, sposobu realizacji zapisów Planu Urządzania Lasu oraz działań dodatkowych prowadzonych na terenie leśnictwa Sobieszewo.

W trakcie prezentacji omówiono strukturę organizacyjną Lasów Państwowych, zakres działalności Nadleśnictwa. Przedstawiono również informacje dotyczące Planu Urządzenia Lasu (PUL) na najbliższe 10 lat, który w wersji roboczej został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Gdańsku.

Ewelina Sobańska podkreśliła znaczenie trzech głównych filarów idei Lasów Państwowych: gospodarczej, społecznej i przyrodniczej, które wpisują się w koncepcję zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę poświęcono trwałości lasu i jego naturalnemu rozwojowi oraz adaptacji lasów do zmieniających się warunków klimatycznych.

W części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej omówiono środki prewencyjne, takie jak rozwinięta sieć dróg dojazdowych i wykorzystanie samolotów gaśniczych. Przedstawiono również zasady postępowania w przypadku pożaru oraz nowy system numeracji szlabanów, który ułatwia pracę służbom ratunkowym.

Krótko omówiono istniejące w nadleśnictwie oraz na Wyspie Sobieszewskiej formy ochrony przyrody oraz formy udostępniania lasu na potrzeby turystyki i rekreacji, w tym organizację imprez sportowych i biegów terenowych. Wymieniono również konkretne działania na rzecz społeczności, podjęte przez Lasy Państwowe na terenie Nadleśnictwa, zwłaszcza na Wyspie Sobieszewskiej, takie jak: usuwanie śmieci, tworzenie infrastruktury turystycznej, nowe miejsca postojowe oraz modernizacja dróg służących ochronie przeciwpożarowej.

3. Dyskusja

Podczas spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy w Gdańsku-Sobieszewie uczestnicy przeprowadzili dyskusję na temat prowadzenia gospodarki leśnej oraz jej wpływu na środowisko, gospodarkę jak i lokalną społeczność.

Reprezentacja Społeczności i Obawy

Reprezentant Stowarzyszenia Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej podkreślił brak przedstawienia w prezentacji LP współpracy jego stowarzyszenia z Nadleśnictwem. Stowarzyszenie ustanowiło ścieżki edukacyjne i podjęło wysiłki na rzecz utrzymania lasu, chociaż niektóre inicjatywy nie odniosły sukcesu. Wielokrotnie zwracali się do lokalnych

władz o tablicę informacyjną przy wejściu do rezerwatu Ptasi Raj, co nie zostało jeszcze zrealizowane.

Problemy i Obawy dotyczące Zarządzania Lasami

Mieszkańcy podkreślili unikalne cechy lasu wydmowego, w tym jego mikroklimat. Podkreślili również negatywny wpływ przeszłych pożarów na wzrost drzew. Przedstawili obawy dotyczące degradacji lasu i obecności martwych drzew, które stanowią zagrożenie dla odwiedzających. Zauważyli potrzebę lepszej komunikacji dotyczącej obowiązujących przepisów, takich jak zakaz wprowadzania psów do rezerwatu.

Uczestnicy spotkania wyrazili potrzebę dostosowania specyfikacji prac leśnych i ich harmonogramu. Stwierdzili, że obecny stan lasu przypomina park ze względu na zwiększoną aktywność ludzką od czasu pandemii, co budzi obawy o jego integralność ekologiczną. Lokalna społeczność uważa, że las nie powinien być klasyfikowany jako las gospodarczy, ponieważ służy innym celom dla mieszkańców i odwiedzających.

Ochrona Środowiskowa i Konserwatorska

Uczestnicy podnieśli kwestię, że las został pierwotnie zasadzony w celu ochrony przed erozją i nie powinien być traktowany jako zasób drewna. Różnice historyczne i ekologiczne między tym lasem a innymi obszarami powinny być uwzględnione w Planie Urządzenia Lasu. Społeczność domaga się usunięcia z klasyfikowania ich lasów jako lasy gospodarczych.

Uczestnicy podkreślili znaczenie uwzględnienia specyficznych aspektów ekologicznych i historycznych lasu sobieszewskiego w Planie Urządzenia Lasu. Zgłosili obawy dotyczące potencjalnego zniszczenia artefaktów historycznych podczas wycinki i rozwoju infrastruktury. Podkreślili potrzebę współpracy z władzami w celu ochrony miejsc historycznych i zasugerowali mapowanie tych obszarów dla lepszego zarządzania.

Przyszła Współpraca i Mapowanie

Mieszkańcy zaproponowali organizację warsztatów w celu wspólnego rozwiązania problemów związanych z ochroną historyczną i zarządzaniem środowiskowym. Zasugerowali identyfikację i mapowanie obszarów wymagających szczególnej uwagi w zakresie ochrony. Wspólnie z przedstawicielami Lasów Państwowych omówili znaczenie prowadzenia prac gospodarczych w miesiącach zimowych w celu zminimalizowania wpływu na podłoże lasu i ściółkę.

Naturalna Regeneracja i Problemy Erozji

Uczestnicy zgłosili obawy dotyczące braku naturalnej regeneracji lasu z powodu nadmiernej wycinki i rozwoju. Twierdzili, że przeszłe praktyki wycinki doprowadziły do znacznej erozji, wpływając na stabilność krajobrazu. Społeczność oczekuje zapewnienia, że zostaną podjęte środki ochrony dzikiej przyrody i naturalnych siedlisk w okolicy.

Dostęp do Plaży

Jeden z uczestników podniósł kwestię pilnej potrzeby poprawy punktów dostępu do plaży zarówno dla mieszkańców, jak i turystów, zwłaszcza w związku z planowanymi wydarzeniami

na rok 2027. Głos ten spotkał się z krytyką części uczestników spotkania, ze względu na to, że proponowane rozwiązanie wiązałoby się z wycinką drzew.

Zaangażowanie Społeczności w Zarządzanie Lasami

Społeczność wyraziła chęć większego zaangażowania w decyzje dotyczące zarządzania i ochrony lasów. Istnieje silna preferencja, aby las był zarządzany jako obszar naturalny, a nie las gospodarczy. W opinii mieszkańców przyszłe praktyki zarządzania powinny obejmować konsultacje z lokalną społecznością, aby dostosować się do ich potrzeb i obaw.

Wpływ na Środowisko i Rozwój

Jeden z mieszkańców wskazał na negatywne skutki zwiększonej aktywności ludzkiej na środowisko. Podkreślił jednak, że jako przedsiębiorcy zależy mu na tym, aby turystyka na Wyspie Sobieszewskiej się rozwijała. Zwrócił szczególnie uwagę na to, że jest to związane z popularnością drogi pożarowej, wykorzystywanej jako ścieżka rowerowa. Istnieje jednak pilna potrzeba rozwiązania problemów z miejscami postojowymi, aby ograniczyć problem nielegalnego parkowania.

Troska o Młode Pokolenie Lasu

Podczas dyskusji uczestnicy podkreślili znaczenie utrzymania zróżnicowanej struktury wiekowej lasów w celu zapewnienia stabilności ekologicznej w ciągu następnego stulecia. Zgłosili także obawy dotyczące obecnych praktyk usuwania drzew i ich wpływu na młode lasy, z propozycją przedstawienia zdjęć młodych lasów na następnym spotkaniu.

Współpraca i Komunikacja

Przedstawiciel lokalnej społeczności zasugerował wymianę e-maili w celu zidentyfikowania konkretnych obszarów problemowych i przygotowania się do bardziej poinformowanej dyskusji z przedstawicielami leśnictwa na następnym spotkaniu.

Presja Deweloperska

Członek Rady Dzielnicy postulował ochronę lasu wydmowego i ograniczenia niekontrolowanej presji deweloperskiej w okolicy. Podkreślił znaczenie kontekstu historycznego i danych ekologicznych w decyzjach dotyczących zarządzania lasami, z wezwaniem do lepszego przedstawienia tych informacji w przyszłych dyskusjach. Zagadnienia te nie są związane z działalnością Lasów Państwowych.

Obawy Środowiskowe dotyczące Budowy Dróg Leśnych

Uczestnicy podkreślili, że istnieją poważne obawy dotyczące liczby drzew wycinanych w związku z budową dróg leśnych. Podali, że w przypadku poszerzenia drogi przeciwpożarowej oszacowano wycinkę ponad 1000 drzew. Droga jest zatwierdzona jako ochrona przeciwpożarowa, ale istnieją wątpliwości co do jej zgodności z przepisami i skuteczności monitorowania pożarów. Członkowie społeczności obawiają się, że droga doprowadzi do dalszego rozwoju w okolicy, potencjalnie szkodząc ekosystemowi lasu.

Decyzyjność w sprawie Planów Urządzenia Lasów

Uczestnicy wyrazili niepewność co do tego, kto posiada moc decyzyjną w sprawie Planów Urządzenia Lasów. Zasugerowali zaproszenie decydentów na przyszłe spotkania, aby zapewnić uwzględnienie obaw społeczności. Społeczność wyraziła chęć przejrzystości i zaangażowania w decyzje dotyczące lokalnych lasów.

Ekonomiczne Aspekty Wycinki Drewna

Mieszkańcy podjęli temat ekonomicznych implikacji wycinki drewna, z szacunkami sugerującymi potencjalne przychody w wysokości około 2,7 miliona złotych w ciągu dziesięciu lat. Zgłosili obawy dotyczące zrównoważenia planowanych prac gospodarczych i potrzeby zmniejszenia pozyskania drewna o co najmniej 20%. Uczestnicy podkreślili znaczenie równoważenia interesów ekonomicznych z ochroną środowiska.

Przyszłe Działania i Propozycje

Uczestnicy zaproponowali zebranie konkretnych danych na temat obszarów leśnych, które nie będą podlegać wycince w ciągu następnych dziesięciu lat. Uczestnicy zgodzili się na mapowanie krytycznych obszarów i przeprowadzenie w przyszłości wizyty terenowej w celu dalszej oceny sytuacji. Prowadzący spotkanie zwrócili się do mieszkańców z prośbą o propozycje konkretnych zmian, aby ułatwić dyskusję na przyszłych spotkaniach.

Obawy dotyczące Planowanych Rębni

Uczestnicy przedstawili obawy dotyczące rębni IVd planowanej na terenie Wyspy Sobieszewskiej w ramach najnowszego PULu. Rozpoczęcie tego rodzaju rębni w ocenie mieszkańców może spowodować, że część lasów straci swój charakter starodrzewi. Przedstawiciele Lasów Państwowych podkreślili, że najprawdopodobniej w najbliższych latach nie będą inicjowane rębnie IVd, ale rębnie rozpoczęte w ramach wcześniejszego PUL mogą być kontynuowane.

Nieautoryzowane Wycinki

Uczestnicy zgłosili obawy dotyczące nieautoryzowanej wycinki drzew przez różne instytucje, takie jak Urząd Morski, bez odpowiedniego nadzoru lub zgody. Skrytykowali niepotrzebne działania konserwacyjne, takie jak nadmierne koszenie poboczy przy drodze służącej jako pożarowa, kwestionując ich uzasadnienie.

Zgłaszanie Uwag do PULu

Lokalna społeczność złożyła prośbę uczestnictwa na spotkaniu decydenta, który zajmie się przyjmowaniem zapisów PULu, ponieważ właśnie planowana wycinka drzew jest dla nich kluczowym problemem. Przedstawiciele Lasów Państwowych wskazali, że nie reprezentują tego szczebla władz Lasów Państwowych i wskazali na możliwość kontaktu z wyższymi szczeblami.

4. Tematy istotne dla lokalnej społeczności – do rozwinięcia na kolejnych spotkaniach.

- a. **ochrona ściółki** - uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na dewastację wydmy na przeciwko ul. Słowików. W ich ocenie w przeszłości wydma znajdowała się 3 m od drogi, obecnie jej zachodnia strona się osypuje.
- b. **komunikacja i konsultacja zabiegów gospodarczych** - uczestnicy spotkania wyrazili potrzebę cyklicznych spotkań w celu konsultacji aktualnie prowadzonych zabiegów z lokalną społecznością.
- c. **komunikacja wewnątrz lokalnej społeczności** - podczas spotkania pojawiły się różnice zdań między mieszkańcami pod kątem utwardzania bądź nie ścieżek leśnych jak i dojść do plaży.
- d. **pohamowanie presji deweloperskiej** - tematyka niezwiązana z działalnością LP
- e. **ograniczona liczba miejsc parkingowych** - uczestnicy spotkania wyrazili zaniepokojenie nielegalnie zaparkowanymi samochodami, niszczącymi elementy lasu. Postulują o organizację dodatkowych miejsc postojowych, odpowiadających zapotrzebowaniu turystycznemu.
- f. **droga pożarowa** - podczas spotkania pojawiły się głosy krytyczne wobec sposobu zagospodarowania drogi pożarowej. Uczestnicy poddali pod wątpliwość jej zasadność oraz wskazali na ich użytkowników: w głównej mierze korzystają z niej rowerzyści oraz służby leśne podczas wywozu drewna, a nie służby straży pożarnej. Pojawił się również głos sprzeciwu wobec koszenia dwumetrowego buforu przy drodze. Uczestnicy wyrazili swoje obawy, że tak utwardzona droga posłuży jako przykład dla tworzenia kolejnych pod osiedla deweloperskie. Leśnicy wyjaśnili, że zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego jest obowiązkiem LP oraz zaznaczyli, że działalność LP nie ma żadnego związku z działalnością deweloperów.

5. Tematy do rozwinięcia przez LP

- a. Wniosek o dane odnośnie wyłączeń z gospodarki leśnej na terenie Wyspy Sobieszewskiej - odpowiedź na pytanie dotyczące obietnicy rządu o 20% wyłączeń z użytkowania gospodarczego.
- b. Zdjęcia młodnika na Wyspie Sobieszewskiej do przedstawienia przez LP.
- c. Uczestnicy spotkania postulowali o przygotowanie większej ilości danych z zakresu gospodarki leśnej dotyczących konkretnie leśnictwa Sobieszewo.

Tematy do rozwinięcia przez LP, które wpłynęły po spotkaniu

- d. Ile Leśnictwo Sobieszewo zidentyfikowało drzew dziuplastych i ile posiada w rejestrze takich drzew?
- e. Ile Leśnictwo posiada na swoim terenie zgłoszonych pomników przyrody?
- f. Mapa walorów przyrodniczych, stanowiąca załącznik do PUL zawiera wiele wskazanych na wyspie osobliwości przyrodniczych. Gdzie znajduje się wykaz osobliwości przyrodniczych? Czy można się z nim zapoznać, jeżeli dotyczy to drzew?
- g. Wg danych przedstawionych na spotkaniu, w obecnym PUL (na lata 2015-24) i przyszłym (na lata 2025-34) zaplanowano wycinkę odpowiednio 35369 i 22141

kubików co miało wskazywać na spadek planowanej wycinki. Tymczasem z opisu taksacyjnego i planowanych zabiegów wynika, że w przyszłym PUL zaplanowano rębnie do pozyskania 11017 kubików grubizny, co w porównaniu z obecnym PUL (10901 kubików) stanowiłoby wzrost a nie spadek wycinki. Prośba o wskazanie przyczyn rozbieżności.

- h. Na spotkaniu kwestionowano zgrubnie szacowane dane dla leśnictwa Sobieszewo, w odniesieniu do planowanego przychodu i wykazanego zysku dla Lasów Państwowych ze sprzedaży pozyskanej grubizny z rębni za PUL 2025-2034. Proszę o wskazanie szacunków do planowanych przychodów, kosztów i zysku z ww. działalności.
- i. Proszę o wskazanie kosztów budowy drogi przeciwpożarowej oraz z jakich środków i w jakim stopniu z tych źródeł była ona finansowana.
- j. Proszę o wskazanie, czy planowane jest utwardzenie kolejnych dróg leśnych. Jeżeli tak to proszę o ich wskazanie wraz ze źródłami finansowania.
- k. Proszę o wskazanie jakie nastąpi procentowe pozyskanie drewna z „zapasu” w przypadku trzebieży? Dlaczego te informacje nie znajdują się w tabelarycznych opisach zabiegów.
- l. Dlaczego w pododdziałach: 167d,168g,168m,170j,173i,178f,178h,180i,188c,189f, gdzie średni wiek drzewa dominującego wynosi od 100 do 120 lat, nie zdecydowano się na rębnię, tylko na trzebież? Ile procentowo LP zamierzają pozyskać drewna z „zapasu”.

6. Wnioski do PUL

- A. Społeczność domaga się usunięcia z klasyfikowania lasów Wyspy Sobieszewskiej jako lasy gospodarcze. Lokalna społeczność uważa, że las nie powinien być klasyfikowany jako las gospodarczy, ponieważ służy innym celom dla mieszkańców i odwiedzających.
- B. Zmniejszenie pozyskiwania drewna o co najmniej 20% względem przedstawionego planu.
- C. Wniosek, aby w planowanym PULu zastąpić rębnię IVd rębnią Va